

ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ ARTYSTYCZNYCH DZIECI

Zainteresowania, jako jedna z podstawowych cech osobowości człowieka, coraz częściej stają się przedmiotem badań naukowych. Szczególne osiągnięcia w tej dziedzinie ma współczesna psychologia, korzystająca z badań z zakresu pedagogiki i socjologii.

Słowo „**zainteresowanie**” jest różnorodnie rozumiane zarówno w życiu codziennym, jak i w pracach naukowych. Jedni stosują je dla określenia chwilowego skupienia uwagi na jakimś przedmiocie lub zjawisku, inni natomiast, mówiąc o „zainteresowaniu”, mają na myśli pewien stosunek emocjonalny do przedmiotu, zjawiska lub osób, który trwa nie tylko w chwili postrzegania, ale również wówczas, gdy to postrzeganie nie zachodzi. Mówimy wówczas o różnym stopniu zainteresowania. **Zainteresowania mogą być płytkie, powierzchowne, wąskie, nietrwałe lub rozległe, głębokie (dokładne poznanie) i trwałe.** Różnorodność definicji i określeń zainteresowań zawartych w literaturze psychologiczno – pedagogicznej wskazuje na ich skomplikowaną strukturę, na różnorodność czynników mających wpływ na ich kształtowanie. Ważne, by spędzanie wolnego czasu przez młodego człowieka było czasem, w którym on się rozwija, kształtuje osobowość.

Dzieci w młodszym wieku szkolnym nieustannie rozwijają nie tylko swój intelekt, ale również sferę emocjonalną, stąd też rośnie w tym czasie ich wrażliwość estetyczna. Staje się ona podstawą do kształtowania poczucia piękna, które rozwija się na bazie pewnych przeżyć natury estetycznej. Ważną rzeczą więc jest dostarczanie tych przeżyć. Wraz z poczuciem piękna rośnie u dzieci potrzeba własnej twórczości artystycznej. Twórczość ta u dzieci najmłodszych bywa bardzo spontaniczna, z wiekiem jednak dzieci posiadające skromniejszy bagaż doświadczeń artystycznych stają się niepewne i wycofują się z wyrażania siebie za pomocą plastycznych, muzycznych czy teatralnych środków. Aby temu zapobiec, należy rozpoznać zainteresowania artystyczne dzieci i starać się je rozwijać.

Zainteresowania budzą się łatwiej, jeżeli doświadczenia dziecka poparte są określonymi zdolnościami. Rozwojowi **zainteresowań plastycznych** sprzyjają zdolności manualne dziecka, wrażliwość na barwy, dobre różnicowanie kształtów. Absolutny lub dobry słuch – rozwojowi **zainteresowań muzyką**. **Sportem** szybciej zainteresuje się dziecko o rozwiniętych sprawnościach motorycznych, niż takie, u którego cechy te nie zostały rozwinięte. **Czytelnictwem** zajmie się przede wszystkim dziecko, które nie ma problemów z samym czytaniem. Zainteresowania artystyczne prowadzą do powstawania upodobań artystycznych, które wywołują jakiś stan emocjonalny, poznawanie i przeżywanie piękna, dające uczucie przyjemności, przedstawiają wartość artystyczną, aktywny stosunek do zjawisk artystycznych. Wartości społeczne prac artystycznych dzieci, kontakt społeczny, którego dziecko poszukuje poprzez twórczą, artystyczną ekspresję, są coraz bardziej doceniane. Duże znaczenie ma kształtowanie zainteresowań i upodobań artystycznych dzieci dla ogólnej kultury społeczeństwa w przyszłości. Konieczne jest kształtowanie zainteresowań artystycznych ze względu na to, że przetrwanie spuścizny artystycznej, stanowiącej w tak znacznej mierze o kulturze społeczeństwa i ludzkości, jest uzależnione od odbiorców. A rozwój sztuki zależy od zainteresowania i uznania społeczeństwa.

Zainteresowania artystyczne to zainteresowania: **sztuką, malarstwem, literaturą, muzyką, teatrem, filmem, twórczością ludową.**

Formami rozwijania zainteresowań artystycznych, oprócz zajęć lekcyjnych, są wszelkie artystyczne zajęcia pozalekcyjne, a więc różne kółka zainteresowań artystycznych (plastycznych, malarstwa, rzeźby, garncarstwa), zespoły muzyczne, zespoły pieśni i tańca, zespoły teatralne czy też kluby filmowe. Cenna praca kół i zespołów polega w zakresie plastyki na różnych zajęciach, takich jak rysowanie, malowanie, modelowanie,

wykonywanie różnych przedmiotów, haftowanie itp. Prace dzieci często biorą udział w różnych konkursach, organizowane są ich wystawy lub też dzieci obdarowują nimi swoich bliskich.

Kształtowanie zainteresowań artystycznych powinno opierać się przede wszystkim na:

- stwarzaniu możliwości swobodnego wypowiedzenia wrażeń i uczuć w różnych formach artystycznych,
- kontaktowaniu dzieci ze sztuką, z dziedzictwem artystycznym, kształtowanie wrażliwości na piękno w różnych dziedzinach sztuki,
- ułatwieniu zrozumienia przy pomocy kontaktów ze sztuką zjawisk życia, kształtowaniu twórczej postawy i zdolności współżycia społecznego,
- przygotowaniu do kulturalnego sposobu spędzania wolnego czasu.

Wszelkie zajęcia artystyczne wpływają na:

- rozwijanie wyobraźni i sposobów wyrażania samego siebie, swoich pozytywnych i negatywnych emocji,
- rozwój następujących dyspozycji psychicznych dziecka: samodzielność, wytrwałość, umiejętność planowania,
- poszerzanie wiedzy na temat różnorodnych dziedzin sztuk: plastycznej, muzycznej, teatralnej,
- pobudzanie aktywności dziecka,
- podniesienie poziomu umiejętności percepcyjnych i wykonawczych dziecka,
- uwalnianie na piękno działań artystycznych,
- budowanie wiary we własne siły,
- umiejętność wyrażania myśli za pomocą koloru, dźwięku, gestu,
- kształtowanie myślenia, uwagi, spostrzegawczości, pamięci wzrokowej i słuchowej,
- rozumienie otaczającego świata.

Rozwijanie uzdolnień, zainteresowań jest ważnym elementem wspierającym nie tylko estetyczny, twórczy, warsztatowy rozwój dziecka, ale przede wszystkim jego rozwój emocjonalny. Wskazane jest, by wiedział, że **„Nie ma dzieci nietwórczych. Wszystkie obdarzone są instynktem kreacji.”** (A. Trojanowska).

Opracowały: K. Dulak, D. Łękawa, A. Machalica

Literatura:

1. Czajkowski S., Lewicka J., Zajęcia plastyczne z dziećmi klas początkowych, Nasza Księgarnia, Warszawa 1971
2. Donald E. Super: Psychologia zainteresowań. PWN: Warszawa 1972
3. Gurycka A.: Rozwój i kształtowanie zainteresowań. WSiP: Warszawa 1978
4. Lam W., Sztuka dziecka i jej naturalny rozwój, Nasza Księgarnia, Warszawa 1960.
5. Okoń W.: Słownik Pedagogiczny. PWN: Warszawa 1992
6. Popek S., Metodyka zajęć plastycznych w klasach początkowych, WSiP, Warszawa 1984.
7. Szuman S., O sztuce i wychowaniu estetycznym, PZWS, Warszawa 1969.
8. Trojanowska A., Dziecko i plastyka, WSiP, Warszawa 1983.
9. Wallon P., Cambier A., Engelhart D., Rysunek dziecka, WSiP, Warszawa 1993.
10. Więckowski R. Pedagogika wczesnoszkolna, WSiP, Warszawa 1995.